

Region Hovedstaden

**Status for Region Hovedstadens større
hospitalsbyggerier**

REGION

December 2017

Region Hovedstaden

Status for Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier

Baggrund

Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler. Denne status indeholder rapportering for Region Hovedstadens større hospitalsbyggeprojekter som ikke afrapporteres i den kvartalsvise afrapportering til Sundheds- og Ældreministeriet samt Økonomi- og Indenrigsministeriet. Aktuelt afrapporteres Det Nye Rigshospital og Nyt Hospital Herlev samt Nyt Hospital Bispebjerg kvartalsvist.

En del af byggerierne er såkaldte kvalitetsfondsbyggerier, som delvist finansieres af den statslige kvalitetsfond, der blev oprettet i 2008. I Region Hovedstaden omfatter kvalitetsfondsbyggerierne: Det Nye Rigshospital, Nyt Hospital Herlev, Ny Retspsykiatri Sct. Hans, Nyt Hospital Hvidovre, Nyt Hospital Nordsjælland og Nyt Hospital Bispebjerg. Region Hovedstaden har modtaget endeligt tilsagn til alle disse byggerier, og det samlede tilsagn udgør 12,9 mia. kr., hvoraf regionens egenfinansiering udgør ca. 40 pct., svarende til 5,17 mia. kr. Alle beløb i rapporten er opgjort i 2009-p/l, hvor intet andet er nævnt.

Foruden kvalitetsfondsbyggerierne indeholder rapporten en status på følgende byggerier, som alene finansieres af regionale midler: Byggeriet af et nyt neurorehabiliteringshus på Glostrup Hospital, nybyggeriet til psykiatrien på Bispebjerg-matriklen samt de to regionale sterilcentraler på hhv. Rigshospitalet og Herlev Hospital.

Rapporten indeholder ligeledes en status på byggeriet af Steno Diabetes Center Copenhagen ved Herlev Hospital som finansieres af Novo Nordisk Fonden samt byggeriet af BørneRiget på Rigshospitalet, som bygges i et partnerskab mellem Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond.

Rapporten giver også en status for arbejdet i de politiske følgegrupper, der er nedsat til hvert byggeprojekt. Afslutningsvis orienteres om regionale tiltag for at sikre videndeling mellem byggeprojekterne.

Regional Sterilcentral Rigshospitalet

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Rigshospitalet skal betjene Rigshospitalet (Blegdamsvej og Glostrup) samt Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet på ca. halvdelen af regionens behov.

Sterilcentralen etableres med godsterminal og placeres ved det nye parkeringshus. Byggeriet styres af projektorganisationen for Det Nye Rigshospital og i tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Herlev. Den fremtidige driftsorganisation for både Regional Sterilcentral Rigshospitalet og Regional Sterilcentral Herlev bliver fælles med hensyn til procesudstyr (fx teknisk apparatur og IT systemer). Denne organisation forankres i Servicecentret (SEC) på Rigshospitalet.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 359 mio. kr. (2014-p/l), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er i forbindelse med budgetforliget for 2014 forhøjet med 154 mio. kr. (2014-p/l), så der kan bygges en fuldautomatisk sterilcentral. Den øgede automatisering vil blandt andet bidrage til et bedre arbejdsmiljø. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende.

Licitationsresultatet på bygningsdelen af Regional Sterilcentral Rigshospitalet var inden for det afsatte budget, og der blev indgået endelige kontrakter med entreprenørerne i slutningen af november 2015. Byggeriet er igangsat december 2015. Planlagt ibrugtagning er primo februar 2019.

Totalrådgiver: Niras (tidligere Alectia) med underrådgivere C.F. Møller og Teknologisk Institut.

Status og nyere politiske beslutninger

I henhold til den nuværende tidsplan, færdiggøres hovedparten af bygningsarbejderne med udgangen af 2017. Den endelige aflevering fra entreprenørerne er planlagt til 1. kvartal 2018 således at antallet af udskudte arbejder begrænses og mest mulig til indregulering af tekniske anlæg er på plads, herunder indstilling efter installation af procesudstyret – fx teknisk apparatur og IT systemer (bygherreleverance), før den juridiske aflevering af teknikentreprisen. Herefter pågår installation og test af udstyr, IT og automation inkl. såkaldte end-to-end test frem til ultimo november 2018. Herefter udføres der pilottest og test med rigtige ordrer frem til primo februar 2019, hvor der forventes klarmelding til egentlig produktion.

Sammen med Regional Sterilcentral Herlev pågår der løbende koordinering i forhold til udstyr og automatisering, herunder planlægning af udførelsesfasen samt ibrugtagningen. På baggrund af kompleksiteten i projektet, herunder blandt andet i forhold til de tekniske installationer i bygningen og myndighedsgodkendelser heraf, er der afledte tidsfristforlængelser på projektet. Dermed er reserverne i stigende omfang under pres.

Samarbejdet om fællesanskaffelserne med Regional Sterilcentral Herlev forløber planmæssigt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte på mødet den 24. oktober 2017 en fornyelse af den eksisterende bevilling til bygherreomkostninger og udførelse.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 18. april 2017 en forhøjelse af leasingrammen på begge sterilcentralprojekter.
- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 en fornyelse af den eksisterende bevilling til bygherreomkostninger samt en ny investeringsbevilling til indkøb af bygherreanskaffelser.
- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr samt IT-systemer til installation i sterilcentralen ved Rigshospitalet til en samlet værdi af 163,8 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte den 16. december 2014 projektforslaget for sterilcentralen på Rigshospitalet og godkendte i samme omgang investeringsbevillingen til selve opførelsen af sterilcentralen.
- Forretningsudvalget blev den 29. januar 2013 orienteret om vinderen af totalrådgiverudbuddet.
- Regionsrådet godkendte den 18. september 2012 placeringen af Regional Sterilcentral 1 på Rigshospitalet samt tildelingskriterierne for udbuddet af totalrådgivning.

BørneRiget

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond er den 15. juni 2016 gået sammen i et partnerskab om at bygge et hospital til børn, unge, fødende og deres familier - BørneRiget.

Projektet omfatter 58.000 m² nybyggeri på Rigshospitalets matrikel. I denne bygning samles al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Bygningen skal rumme 179 senge til børn og unge, 43 senge til voksne, 15 operationsstuer og 14 fødestuer. Hertil kommer en række opvågningspladser, daghospitalspladser til børn og unge, ambulatorierum til hhv. børn, unge og fødende, samt en almen og nuklear diagnostisk enhed.

Det gennemgående princip i BørneRiget er, at specialisterne kommer til barnet, de unge, fødende og familien - ikke omvendt. I det nye hospital er behandling, pleje, forskning, uddannelse, teknologi og arkitektur tænkt sammen i en

integreret løsning. Barnets leg er integreret i selve behandlingen som en gennemgående rød tråd i hele forløbet. Derudover skaber det nye hospital rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Byggeriet har et samlet budget på 2 mia. kr., hvoraf Ole Kirk's Fond donerer 0,6 milliarder kr., og regionsrådet har bevilliget 1,4 mia. kr.

Selve byggeriet igangsættes primo 2020, og bygningen er planlagt til aflevering fra entreprenøren i august 2023 og forventes klar til ibrugtagning i marts 2024.

Bygherrerådgiver: COWI A/S

Totalrådgiver: 3XN

Status og nyere politiske beslutninger

Regionsrådet godkendte den 22. august 2017 arkitektfirmaet 3XN A/S som vinder af projektkonkurrencen om at bygge BørneRiget. Vinderen blev fundet på baggrund af en tofaset projektkonkurrence med forhandling, som fandt sted i perioden juni 2016 til august 2017. 3XN har udarbejdet deres forslag sammen med Arkitema, NIRAS, Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue og Rosan Bosch.

Projektorganisationen er sammen med 3XN i gang med at udarbejde dispositionsforslag for BørneRiget. Dette forventes politisk behandlet af regionsrådet i april 2018.

Opførelsen af BørneRiget kræver nedrivning af Rockefellerkomplekset, hvor en række behandlings- og forskningsfunktioner pt. er placeret. Disse funktioner skal genhuses inden nedrivning kan ske.

Regionsrådet godkendte den 18. april 2017 en investeringsbevilling på i alt 180 mio. kr. til at opføre en tilbygning til Nordfløjen, indretning af lejede lokaler samt apparatur og inventar med henblik på at huse hovedparten af funktionerne i det nuværende Rockefellerkompleks, mens resterende funktioner søges placeret i eksisterende lokaler i Blegdamsvej-området og i Glostrup. Entreprisen for Nordfløj fase II (tilbygningen) er sendt i genudbud i efteråret 2017 og genudbuddets konsekvenser for gældende tidsplan for BørneRiget søges imødekommet jf. orientering den 24. november 2017 til den politiske følgegruppe for BørneRiget.

Regional Sterilcentral Herlev

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Herlev skal betjene Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital, samt Nordsjællands Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet, der kan varetage godt halvdelen af regionens

behov. Den etableres med godsterminal og placeres i forbindelse med servicebygningen på den nordvestlige del af hospitalets matrikel. Byggeriet styres af projektorganisationen for Nyt Hospital Herlev og der er et tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Rigshospitalet.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 353 mio. kr. (2013-p/l), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er forhøjet med 110 mio.kr. (2014 p/l) i forbindelse med budgetforliget for 2014 således, at der kan bygges en fuld-automatisk sterilcentral. Hertil kommer et bidrag fra kvalitetsfondsprojektet på ca. 25 mio. kr. til etablering af forsynings- og transportinfrastruktur. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende, hvorfor anlægsrammen blev reduceret med 188,4 mio. kr.

Regional Sterilcentral Herlev forventes afleveret fra entreprenørerne ultimo april 2019, hvor test og validering af udstyr er gennemført. Herefter følger en periode frem til primo juli 2019 med såkaldte end-to-end test, hvor processer afprøves fra start til slut. Derefter følger pilottest og test med rigtige ordre således at opstart af egentlig drift og ibrugtagning er planlagt til ultimo september 2019.

Totalrådgiver: Niras (tidligere Alectia).

Status og nyere politiske beslutninger

Projektet forventes at blive seks måneder forsinket i forhold til tidligere udmeldt ibrugtagning. Forsinkelsen skyldes dels udfordringer med teknikentreprisen, som har afstedkommet løbende projektændringer og tilføjelser og har medført en forlængelse af byggeperioden. Der er konstateret flere projektfejl, som er rejst over for totalrådgiver. Derudover skyldes forsinkelsen en forlængelse af testperioden, hvor alle processer og IT skal afprøves i samspil med hinanden, inden klarmelding til egentlig produktion.

Udførelse af råhusentreprisen blev opstartet primo november 2015 og afsluttet i december 2016. Facade og tag blev påbegyndt umiddelbart efter. Tagarbejdet blev afsluttet i maj 2017 og facedearbejderne er næsten færdiggjort på nær lukning af åbninger til brug for indsættelse af installationer og udstyr.

På baggrund af kompleksiteten i projektet, herunder blandt andet i forhold til de tekniske installationer i bygningen og myndighedsgodkendelser heraf, er der afledte tidsfristforlængelser på projektet. Dermed er reserverne i stigende omfang under pres. Der er en potentiel risiko for, at projektet ikke kan realiseres inden for den bevilligede ramme.

Samarbejdet om fællesanskaffelserne med Regional Sterilcentral Rigshospitalet forløber planmæssigt.

Efter Regionsrådet den 13. juni 2017 godkendte en fornyelse af den eksisterende bevilling til rådgiverudgifter og udførelse, er det resterende rådighedsbeløb afsat på investeringsbudgettet til Regional Sterilcentral Herlev blevet frigivet til færdiggørelse af projektet.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte på mødet den 13. juni 2017 en fornyelse af den eksisterende bevilling til rådgiverudgifter og udførelse.
- Regionsrådet godkendte på mødet den 18. april 2017 en forhøjelse af leasingrammen på begge sterilcentralprojekter.
- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr, samt IT-systemer til installering i sterilcentralen ved Herlev til en samlet værdi af 188,4 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte den 10. marts 2015 projektforslaget for Regional Sterilcentral Herlev. Samtidig blev der godkendt en udførelsesbevilling på 152,3 mio. kr. til anlægsarbejder.
- Forretningsudvalget blev på mødet den 28. januar 2014 orienteret om valg af totalrådgiver for regional sterilcentral Herlev. Vinderen blev Alectia A/S med C.F. Møller som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 23. oktober 2012 placering af Regional Sterilcentral 2 på Herlev Hospital.

Steno Diabetes Center Copenhagen

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Novo Nordisk Fonden besluttede i efteråret 2015, at samarbejde om et markant løft af diabetesindsatsen – et nyt Steno Diabetes Center, der etableres ved Herlev Hospital. Centeret, der er en specialklinik, skal fungere som et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for patienter og pårørende samt for kommuner og almen praksis. Centeret skal desuden være omdrejningspunkt for et nationalt og internationalt forskningssamarbejde.

Patientbehandlingen på Steno Diabetes Center Copenhagen vil altovervejende være ambulant, og kapaciteten vil i 2021 omfatte ca. 12.000 patienter årligt, svarende til 60.000 besøg. Kun i forbindelse med forsøg vil der være patienter, som skal overnatte. Det forventes, at centeret skal have ca. 360 ansatte. Centerets behandling og forskning vil omfatte både børn og voksne, og alle læger i såvel Region Hovedstaden som Region Sjælland skal kunne henvise patienter til centeret. Foruden behandlings- og forskningsfaciliteter skal centeret bl.a. rumme motions- og undervisningsfaciliteter samt et "Food-Lab", der anvendes til bl.a. kostvejledning og undervisning i fx at tælle kulhydrater.

Steno Diabetes Center Copenhagen bygges på det område, hvor Arkaden er i dag. Arkaden rives ned, og dens funktioner (hospitalets administration og stabsfunktioner) flyttes til andre lokaler. Den nye bygning bliver på maksimalt 18.000 m². brutto. Hertil kommer tilhørende parkeringskælder.

Byggeriet udføres i perioden 2018-2020, med aflevering fra entreprenøren ultimo 2020 og ibrugtagning for patienter og personale primo 2021. Udgiften til byggeriet udgør ca. 700 mio. kr., som finansieres af Novo Nordisk Fonden.

Bygherrerådgiver: Niras A/S

Totalrådgiver: COWI A/S med følgende underrådgivere: Vilhelm Lauritzen Arkitekter med følgende underrådgivere: Mikkelsen Arkitekter A/S og Sted ApS.

Status og seneste politiske beslutninger

Projektorganisationen har sammen med totalrådgiver arbejdet på byggeprogram og dispositionsforslag og begge dele forelægges den politiske følgegruppe ultimo november 2017 og Regionsrådet den 19. december 2017.

På baggrund af arbejdet med byggeprogrammet er aflevering af byggeriet planlagt til 21. december 2020 og dermed tre måneder senere end oprindeligt planlagt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 13. december 2016, at der indgås kontrakt med den vindende totalrådgiver. Desuden godkendte regionsrådet en investeringsbevilling til totalrådgiverydelser, bygherrerådgivning samt øvrige omkostninger frem til og med kontraheringen.
- Regionsrådet godkendte den 29. juli 2016 investeringsbevillingen til forundersøgelser og projektkonkurrence.
- Regionsrådet og Novo Nordisk Fondens bestyrelse tiltrådte den 17. maj 2016 en drejebog samt en række bevillingsaftaler for etableringen og finansieringen af Steno Diabetes Center Copenhagen.
- Regionsrådet fik i forbindelse med regionsrådsmødet den 17. maj 2016 en mundtlig orientering om indholdet af konkurrenceprogrammet. Regionsrådet godkendte samtidig, at koncerndirektionen af hensyn til tidsplanen for byggeriet bemyndiges til at godkende konkurrenceprogrammet for byggeriet.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans

Kort om projektet

Kvalitetsfondsbyggeriet Ny Retspsykiatri Sct. Hans omfatter et nybyggeri på ca. 21.000 m² med 126 retspsykiatriske sengepladser fordelt på fire sengeheder med alle dertil hørende støttefunktioner, tekniske faciliteter, personale-

faciliteter, kontorer, ankomstarealer, besøgsfaciliteter og indendørs og uden-dørs aktivitetsområder. Nybyggeriet indrettes med enestuer og opføres på øst-delen af matriklen på Psykiatrisk Center Sct. Hans i Roskilde.

Projektet har et samlet budget på 550 mio. kr. Denne ramme er udvidet med ca. 16 mio. kr. svarende til det forventede låneoptag fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020.

Byggeriet igangsættes i foråret 2018 og forventes afleveret fra entreprenøren primo 2021 og klar til ibrugtagning af patienter medio 2021.

Bygherrerådgiver: Niras A/S.

Totalrådgiver: KHR arkitekter A/S med Rubow Arkitekter A/S, Oluf Jørgensen A/S Rådgivende Ingeniører, Spangenberg & Madsen Rådgivende Ingeniører A/S og Opland Aps Landskabsarkitekter mdl. som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Regionsrådet godkendte den 24. oktober 2017 udbetalingsanmodningen for Ny Retspsykiatri Sct. Hans.

Projektorganisationen godkendte hovedprojektet i juni 2017, og igangsatte derefter udbudsfasen, hvor i alt 16 fagentrepriser er udbudt med licitation ultimo september 2017. Efter et tilfredsstillende licitationsresultat er projektorganisationen nu i gang med forhandling med de vindende entreprenører. Samtlige kontrakter forventes at være indgået senest januar 2018.

I forhold til den oprindelige tidsplan, vil projektet samlet have en forsinkelse på ca. 3½ år. Forsinkelsen skyldes først og fremmest langstrakte forhandlinger med Roskilde Kommune om lokalplansindhold, der har medført en forsinkelse på 2½ år. Den resterende forsinkelse på et år relaterer sig til afrundingen af dispositionsforslag, granskning af hovedprojekt og indarbejdelse af krav, som kommunen har stillet til projektet.

Lokalplanen for Sct. Hans området blev vedtaget i Roskilde Kommune i september 2016, og der er efterfølgende opnået byggetilladelse i november 2016. Nedrivningen af fire eksisterende bygninger på byggefeltet blev afsluttet i august 2017, ligesom træfældning blev afsluttet i oktober 2017. Ledningsomlægning er igang og den forberedende byggemodning påbegyndes i november 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 11. oktober 2016 projektforslaget for Ny Retspsykiatri Sct. Hans.
- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2016 dispositionsforslaget.
- Regionsrådet godkendte den 18. juni 2013 indgåelse af kontrakt med den vindende totalrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 21. august 2012 konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen, og der er efterfølgende blevet igangsat en projektkonkurrence i to faser.
- Regionsrådet godkendte den 10. april 2012 byggeprogrammet, den foreslåede udbudsform og vurderingskriterier, nedsættelse af en bedømmelseskomité samt ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel.
- Regionsrådet godkendte den 13. december 2011 et revideret idéoplæg. Det nye idéoplæg indeholdt rammerne for realisering af en nybygget retspsykiatrisk afdeling med 126 sengepladser på den østlige del af Psykiatrisk Center Sct. Hans.
- Regionsrådet godkendte den 25. maj 2010 idéoplæg for realisering af en nybygget psykiatrisk afdeling med 80 sengepladser og for ombygning af Platan- og Kastanjehus på Psykiatrisk Center Sct. Hans, samt at godkende ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Nyt Hospital Nordsjælland

Kort om projektet

Nyt Hospital Nordsjælland adskiller sig fra Region Hovedstadens øvrige kvalitetsfundsbyggerier ved at være et barmarksprojekt. Der skal således bygges et helt nyt hospital, som opføres ved Overdrevsvejen i Hillerød.

Nyt Hospital Nordsjælland bliver akuthospital for planlægningsområde Nord og dermed for ca. 312.000 borgere. Hospitalet skal indeholde en akutmodtagelse, kirurgi, ortopædkirurgi, intern medicin, neurologi, onkologi og palliativ behandling af både akutte og elektive patienter. Byggeriet har en arealramme på ca. 115.780 m² og opføres – i henhold til det endelige tilsagn om kvalitetsfundsmidler - uden produktionskøkken. På det nye hospital vil der være 570 senge, 106 ambulatorierum og 24 operationsstuer.

Projektet har et samlet budget på 3,8 mia. kr. pl-09. Hertil kommer låneoptaget fra energilånepuljen. Projektet søger 74,6 mio. kr., som svarer til det forhåndsgodkendte beløb. Derudover søger projektet 31,9 mio. kr. fra regionens samlede pulje. Dette kan lade sig gøre da blandt andet projektet Nordfløjen på

Rigshospitalet ikke har ansøgt om det fulde beløb fra regionens samlede pulje. I alt søges der derfor om 106,5 mio. kr.

Byggeriet forventes igangsat medio 2018 med aflevering fra entreprenøren medio 2021. Herefter vil der være en test- og indflytningsfase, inden hospitalet kan ibrugtages forventeligt i primo 2022. Der er konstateret en forsinkelse på ca. otte måneder, der dels skyldes en forventning om en længere udbudsproces end først planlagt på grund af den nye udbudslov, der trådte i kraft 1. januar 2016. Derudover skyldes forsinkelsen dels arbejdet med konsolideringen af dispositionsforslaget. Forsinkelsen forventes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Bygherrerådgiver: Cowi A/S.

Totalrådgiver: Rådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Vilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Veigand Maagøe som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Regionsrådet godkendte projektforslaget for Nyt Hospital Nordsjælland i juni 2017. Projektorganisationen har efterfølgende igangsat udbudsfasen, herunder en omfattende markedsdialog med henblik på at afdække interesse fra både nationale og internationale entreprenørvirksomheder. Det forventes at første del af udbuddet for det kommende hospital igangsættes primo 2018.

Regionsrådet besluttede på møde den 19. maj 2017, at fremsende henvendelse til sundhedsminister Ellen Trane Nørby med forespørgsel om mulighed for at etablere et produktionskøkken som et OPP-projekt på Nyt Hospital Nordsjælland. Sundhedsministeren svarede den 3. juli 2017, at det fortsat kun vil være muligt at etablere produktionskøkkenet indenfor projektets økonomiske totalramme, og at der ikke gives dispensation for deponering ved et eventuelt OPP-projekt. På baggrund af dette svar holdt den politiske følgegruppe ekstraordinært møde den 29. august 2017 for at drøfte svaret og den videre proces.

Efter anbefaling fra den politiske følgegruppe besluttede regionsrådet den 19. september 2017, at projektorganisationen i udbudsfasen skal indhente markedets pris på en udvidelse af servicebyen på det kommende hospital til også at omfatte et produktionskøkken. Dvs. at projekteringen af et produktionskøkken indarbejdes som en option i udbudsmaterialet for Nyt Hospital Nordsjælland. Regionsrådet besluttede ligeledes, at administrationen, efter modtagelse af licitationsresultaterne i første halvår 2019, forelægger en vurdering af økonomisk råderum til et produktionskøkken inden for totalrammen af projektet.

Der er indgået købsaftaler med alle de seks private lodsejere på programområdet, hvilket betyder, at der ikke har været behov for ekspropriationer og/eller sager ved de takserende myndigheder/domstolene. Der foreligger også underskrevne købsaftaler med Hillerød Kommune i relation til programområdet. Det betyder at Nyt Hospital Nordsjælland pr. 1 juli 2017 overtog ejerskabet af hele området, som hospitalet skal bygges på. De lodsejere som har bolig på området

fraflytter pr. 1. december 2017. Efter arealerhvervelsen kan de sidste arkæologiske udgravninger på byggegrunden afsluttes, idet de arealer, der endnu ikke er undersøgt, er beboede områder.

Projektorganisationen bag Nyt Hospital Nordsjælland arbejder pt med planlægning af infrastruktur samt vandhåndtering. Ligeledes er projektorganisationen løbende i dialog med Byudviklingsselskabet Hillerød Syd/Favrholm og Adept, som ejer en stor del af området mellem det kommende nye hospital og den kommende station. Der afholdes desuden løbende styregruppemøder mellem projektorganisationen, regionen og Hillerød Kommune ligesom, der er dialog med Hillerød Forsyning.

Udbetalingsanmodningen til Sundheds- og Ældreministeriet forelægges til godkendelse i regionsrådet den 19. december 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet besluttede den 19. september 2017 at undersøge nærmere i forhold til etablering af produktionskøkken på Nyt Hospital Nordsjælland.
- Regionsrådet godkendte den 13. juni 2017 projektforslag for Nyt Hospital Nordsjælland.
- Regionsrådet besluttede den 19. maj 2017 at skrive brev til sundhedsministeren om køkken på Nyt Hospital Nordsjælland.
- Regionsrådet godkendte den 14. juni 2016 dispositionsforslag og igangsættelse af arbejdet med projektforslag.
- Regionsrådet godkendte den 16. juni 2015 byggeprogram og igangsættelse af arbejdet med dispositionsforslag.
- Regionsrådet godkendte den 8. april 2014 indgåelse af kontrakt med det vindende konsortium, som er et totalrådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Vilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Viengand Maagøe som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 5. februar 2013 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel og konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 25. september 2012, at der gennemføres en projektkonkurrence for Nyt Hospital Nordsjælland med efterfølgende udbud med forhandling.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 25. september 2012, at Nyt Hospital Nordsjælland placeres ved Overdrevsvejen i Hillerød. Beslutningen blev truffet på baggrund af redegørelsen for den gennemførte høring om placering og miljøvurdering.

- Regionsrådet besluttede på mødet den 1. februar 2011, at regionsrådet i samarbejde med Hillerød Kommune søger at realisere Hillerød Kommunes ønske om at placere Nyt Hospital Nordsjælland ved Overdrevsvejen

Ny Psykiatri Bispebjerg

Kort om projektet

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter flere delprojekter: Opførelse af et nyt somatisk akuthospital, en fælles laboratorie- og logistikbygning som nybyggeri, et parkeringshus og en ny overfladeparkering, etablering af to parkeringskældre, en ny psykiatribygning samt renovering af dele af de eksisterende bygninger til såvel somatik som psykiatri funktioner. Projektets samlede budget er på ca. 4 mia. kr. Hertil kommer et forventet låneoptag på 54,4 mio. kr. (2009 p/l) fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020 for de nybyggede somatiske delprojekter.

For status på Nyt Hospital Bispebjerg henvises til kvartalsrapportering til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter en udbygning og modernisering af rammerne for psykiatrien, idet Psykiatrisk Center København samles på Bispebjergmatriklen, hvor også Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Bispebjerg er placeret. Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter opførelse af nybyggeri på ca. 23.200 m² og renovering af ca. 20.000 m² i eksisterende bygninger. I dette projekt etableres 200 sengestuer. Byggeriet forventes igangsat medio 2019, og ibrugtages i etaper i perioden medio 2021 – primo 2023. Ibrugtagning af renoverede bygninger sker medio 2024. Tidsplanen forventes overholdt.

Ny Psykiatri Bispebjerg har som udgangspunkt et budget på 1,03 mia. kr. (2009 p/l), som finansieres via regionens investeringsbudget. I forbindelse med regionsrådets godkendelse af investeringsbevilling til forsyningsinfrastrukturen på Bispebjergmatriklen på mødet den 17. juni 2014, blev den samlede ramme for Ny Psykiatri Bispebjerg forhøjet med 7,5 mio. kr. (2009 p/l). I forbindelse med salg af byggeret til detailhandel i parkeringshuset, blev 8,9 mio. kr. (2009 p/l) af indtægterne fra salget overført til en parkeringspulje, således at der kan etableres 40 erstatningsparkeringspladser på Bispebjergmatriklen. Herefter udgør budgettet for Ny Psykiatri Bispebjerg ca. 1,046 mia. kr. (2009 p/l).

Bygherrerådgiver for Ny Psykiatri Bispebjerg: Moe A/S med Brunsgaard+Laursen ApS og Mtre ApS som underrådgivere.

Totalrådgiver for Ny Psykiatri Bispebjerg: Friis & Moltke A/S og PLH Arkitekter A/S med underrådgiverne Søren Jensen A/S, SINTEF A/S og Møller og Grønborg A/S.

Status og nyere politiske beslutninger - Ny Psykiatri Bispebjerg

Projektforslaget for Ny Psykiatri Bispebjerg blev godkendt af regionsrådet den 24. oktober 2017. Projektforslaget for Ny Psykiatri Bispebjerg er en videre bearbejdning af dispositionsforslaget, der blev godkendt af regionsrådet den 13. december 2016. Projektforslaget indeholder resultaterne af den afholdte brugerinddragelsesproces og den gennemførte detaljering af projektet.

Overordnet er projektet disponeret og placeret som i konkurrenceforslaget og indeholder fortsat 200 psykiatriske sengepladser i enestuer med eget bad og toilet. Sengene er fordelt på 12 sengeafsnit med tilhørende personale-, og servicefaciliteter. Alle afsnit er disponeret med aktivitetsfaciliteter, således at alle patienter har mulighed for at benytte sig af såvel sanserum, multisal og træningsrum. Hvert afsnit omkranser en indre gårdhave, så alle patienter har mulighed for at benytte sig af et udendørsophold i døgnets 24 timer. Akutmodtagelsen indeholder 10 akutsenge med eget bad og toilet. Byggeriet indeholder ligeledes en ECT klinik, tandlægeklinik og et uddannelsescenter.

Analyser har vist et reduceret behov for at renovere eksisterende bygningsmasse, hvortil udgifter var afsat i samlede budget. På denne måde er det muligt at overflytte 48 mio. kr. (17 pl) fra budgettet til renovering til budgettet for nybyggeriet samt styrkelse af reserver.

Projektet forventes udbudt i foråret 2019 med licitationsresultat i sommeren 2019.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 24. oktober 2017 projektforslaget for Ny Psykiatri Bispebjerg
- Regionsrådet godkendte den 13. december 2016 dispositionsforslag for Ny Psykiatri Bispebjerg.
- Valg af endelig vinder af Ny Psykiatri Bispebjerg projektkonkurrencen blev forelagt for regionsrådet den 2. februar 2016.
- Tre ligeværdige vindere af projektkonkurrencens 1. fase vedr. Ny Psykiatri Bispebjerg blev forelagt for regionsrådet den 16. december 2014.
- Regionsrådet godkendte den 29. oktober 2013 bedømmelseskriterier for projektkonkurrencerne for nybyggeriet for hhv. Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg.

Nyt Hospital Hvidovre

Kort om projektet

Kvalitetsfondsprojektet på Hvidovre Hospital er opdelt i tre delprojekter: Nybyggeri (ca. 32.000 m², ca. 940 mio.kr.), ombygninger i ambulatorieetagen (sammenlægning og ombygning af afdelinger, ca. 285 mio. kr.) og ombygning af sengestuer (herunder nye patientmodtagelser og delvis modernisering, ca. 245 mio. kr.).

Nybyggeriet vedrører etablering af en ny akutmodtagelse, børneafdeling (sengeafsnit og ambulatorium), neonatal afdeling, kardiologisk afdeling (sengeafsnit og ambulatorium), obstetrisk afdeling samt øvrige funktioner, herunder kontorer, indgangs- og forbindelsesparkerier og en parkeringskælder. Nybyggeriet omfatter etablering af 252 senge, hvoraf 21 senge betegnes som undersøgelsesrum, men kan benyttes som énsengsstuer.

Ombygningen understøtter en samling af specialer og funktioner gennem renowing og udvidelse af ambulatorier. Patientmodtagelser i de nye samlede funktioner er en vigtig del af projektet. Ombygning af sengestuer og sengeafsnit vil skabe bedre patientkomfort og bedre hygiejne ved ombygning af fire-sengsstuer til én- og tosengsstuer. Sengestuerne vil blive brugt som tosengsstuer frem til nybyggeriet står færdigt. Herefter vil de blive benyttet som énsengsstuer.

Projektet har et samlet budget på 1,45 mia. kr. (2009 p/l). Dertil kommer en udvidelse i investeringsbudgettet på 20 mio. kr., svarende til projektets andel af energilånepuljen.

Bygherrerådgiver: COWI A/S.

Totalrådgiver for nybyggeriet: aarhus arkitekterne og Schmidt Hammer Lassen architects med Royal Haskoning DHV (NL), Kragh & Berglund Landskabsarkitektur og Urban Design og Søren Jensen Rådgivende Ingeniørfirma A/S som underrådgivere.

Totalrådgiver for ombygningerne: CFM og MOE.

Status og nyere politiske beslutninger

Udbudsprocessen for nybyggeriet er afsluttet og med et licitationsresultat under budget. Licitationsresultat er forelagt den politiske følgegruppe i september 2017. Aktuelt pågår gennemgang af tilbud og verificering inden kontrakterne underskrives. Jordarbejder på byggegrunden er afsluttet og der er underskrevet kontrakt med råhusentreprenøren, som har påbegyndt arbejdet på pladsen.

På baggrund af udbuddet med forhandling for råhusentreprisen er det besluttet at forlænge tidsplanen for råhusentreprisen med fire måneder samt forlænge perioden med test mv. med en måned. Dette får dog ikke betydning for den

planlagte aflevering og ibrugtagning. Nybyggeriet forventes derfor forsat udført til udgangen af 2020 og med forventet aflevering fra entreprenøren medio 2020 og ibrugtagning ultimo 2020.

Ombygningen af det eksisterende hospitals ambulatorieetage (rokadeplanen), er af hensyn til den daglige drift opdelt i flere etaper og udføres løbende fra 2013 til 2021, idet den sidste etape først kan udføres efter udflytningen til nybyggeriet. Ombygning af sengestuer (sengebygningerne) gennemføres i forskellig takt fra 2015 og frem til ultimo 2021, efter afslutningen af nybyggeriet.

Ombygningsarbejder pågår pt. i både ambulatorieetagen og i sengeafsnit.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 projektforslag for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 16. juni 2015 dispositionsforslaget for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 3. februar 2015 igangsættelse af ombygningen af sengestuer (nuværende fire-sengsstuer ombygges til en og to-sengs patientværelser)
- Regionsrådet godkendte den 29. oktober 2013 kontraktindgåelsen om nybyggeriet.
- Regionsrådet godkendte den 25. september 2012 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel, konkurrenceprogrammet og nedsættelse af en bedømmelseskomité.
- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2010 idé- og programoplæg for udbygning af Nyt Hospital Hvidovre.

Nyt Hospital Glostrup

Kort om projektet

Projektet på Glostrup Hospital er finansieret af regionens investeringsbudget. Det er på grund af projektets størrelse og kompleksitet besluttet, at projektet organisatorisk håndteres efter de samme retningslinjer som kvalitetsfondsbyggerierne.

Projektet omfatter etablering af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 senge på Glostrup Hospital. Bygningen skal understøtte en samling af regionens specialiserede neurorehabilitering. Foruden neurorehabiliteringshuset omfatter projektet også et parkeringshus med fokus på bæredygtighed og plads til

483 parkeringspladser.

Projektets samlede bygningsanlæg udgør 25.000 m² og har et samlet budget med parkeringshuset på ca. 796 mio. kr.

Bygherrerådgiver: Rambøll, Friis & Moltke og Brunsgaard+Laursen

Totalrådgiver: AART Architects og Nordic – office of Architecture med underrådgiverne ALECTIA, Marianne Levinsen Landskab, Harde Larsen Rådgivende Ingeniører, Buro Happold ApS og Hospitalitet A/S

Status og nyere politiske beslutninger

Hovedprojektet er af totalrådgiver fremsendt til projektorganisationen. Efter en intern evaluering med ekstern rådgiverbistand har projektorganisationen ikke fundet hovedprojektet i en sådan kvalitet, at det vil kunne udbydes på nuværende tidspunkt. Der pågår derfor nu en proces for at sikre kvalitetsniveauet i hovedprojektet. Denne proces forventes at forsinke udbudstidspunktet med flere måneder yderligere, og udbuddet/licitationen forventes herefter gennemført i sommeren 2018. Dette svarer til en samlet forsinkelse på ca. halvdelen af året.

Forventet ibrugtagning er ultimo 2020. Der arbejdes på at optimere - og dermed evt. afkorte - udførelsesfasen.

Konsekvenser for patienterne bliver, at de skal forblive i eksisterende rammer i en længere periode end oprindeligt planlagt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 16. august 2016 projektforslaget for Nyt Hospital Glostrup.
- Regionsrådet godkendte den 8. marts 2016 at forhøje leasingrammen for de to OPP-projekter.
- Regionsrådet godkendte den 16. december 2014 kombineret byggeprogram/dispositionsforslag.
- Regionsrådet blev på mødet i december i 2013 orienteret om den endelige vinder af projektkonkurrencen og godkendte, at der efterfølgende kunne indgås kontrakt med vinderen om totalrådgivning.
- Sundhedsstyrelsens nye forløbsprogram for rehabilitering af patienter med hjerneskade medfører, at den specialiserede neurorehabilitering samles på Glostrup Hospital. Regionsrådet har på mødet den 18. juni 2013 godkendt, at kapaciteten derfor udvides med 22 senge, at budgettet for det samlede projekt udvides med 128 mio. kr., og at den eksisterende investeringsbevilling til udførelse af parkeringshus, kølecentral og nødstrømsanlæg forhøjes med 7,2 mio. kr.

- Regionsrådet godkendte den 11. december 2012 konkurrenceprogrammet samt styringsmanualen for projektet, herunder en række principielle ændringer i paradigmet for styringsmanualen, der danner grundlag for alle kvalitetsfondsbyggerier.
- Regionsrådet godkendte den 21. august 2012 tildelingskriterier og investeringsbevillinger til udførelse af P-huset og de tekniske anlæg samt til bygherrerådgivning og gennemførelse af projektkonkurrencen for neurorehabiliteringshuset.

Arbejdet i de politiske følgegrupper i andet halvår 2017

For hvert af de store hospitalsbyggerier er der nedsat en politisk følgegruppe. Følgegruppen følger realiseringen af de nye byggerier og orienteres om projektets fremdrift, lige som følgegruppen deltager i idéudvekslingen omkring projektet og drøfter projektets faseskift mv., herunder forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover forelægges andre væsentlige spørgsmål den politiske følgegruppe, forud for forelæggelse i forretningsudvalg og regionsråd. Følgegruppen overvåger, at beslutninger truffet i regionsrådet og retningslinjer for projektet følges.

Oversigten nedenfor viser mødeaktiviteten i de politiske følgegrupper i andet halvår af 2017 samt hvilke emner, der har været/vil blive behandlet i de politiske følgegrupper:

Projekt	Møder i 2017	Emner
Det Nye Rigshospital, inkl. sterilcentral	Den 11. august	Generel status for sterilcentraler samt orientering om arbejdet med drift- og implementering.
BørneRiget	Den 24. november Den 11. august	Status for arbejdet med innovation og organisationsudvikling med fokus på delprojekt om integreret leg samt orientering om genhusning og arbejdet med dispositionsforslaget. Indstilling af vinder af projektkonkurrencen samt status på projektet ift genhusning, økonomi og arbejdet med innovation og organisationsudvikling.

Nyt Hospital Herlev, inkl. Sterilcentral og Steno Diabetes Center Copenhagen	16. november	Status for hele projektet, herunder økonomi og fremdrift.
	11. august	Status for regionale sterilcentraler på Herlev og Rigshospitalet, herunder status for drift og implementering.
	11. august	Drøftelse af Center for fordybelse og tro.
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	I 2017 er der ikke afholdt møder. Gruppen er orienteret skriftligt om licitationsresultatet.	
Nyt Hospital Nordsjælland	Den 29. august	Ekstraordinært møde vedr. sundhedsministerens svar ang. etablering af produktionskøkken.
Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg	Den 27. september	Forelæggelse af projektforslaget for Akuthuset Forelæggelse af projektforslaget for Ny Psykiatri Bispebjerg
	Den 11. september	Akuthuset – overvejelser ift byggetakt og ”Fast Track” Ny Psykiatri – forslag om overførsel af midler fra renovering til nybyggeri.
Nyt Hospital Hvidovre	Den 1. september	Drøftelse af licitationsresultat, organisationsændring, tidsplan og status for delprojekter.
Nyt Hospital Glostrup	Der er ikke afholdt møder i andet halvår 2017.	

Videndeling på tværs af byggeprojekterne

Både nationalt og regionalt er der stort fokus på dele viden mellem byggeprojekterne, således at de projekter, der ikke er så fremskredne, kan lære af erfaringerne fra de projekter, der er længere fremme.

I Region Hovedstaden har der siden 2012 været etableret et projektchefforum, der mødes ca. otte gange årligt, og hvor videndeling om projekternes aktuelle status og udfordringer er et fast punkt på dagsordenen. I dette forum drøftes også andre tværgående problemstillinger med betydning for projekterne. I 2017 har projektchefforum bl.a. drøftet håndtering af IT- og medico i byggerierne, klimavenlig beton, status for arbejdet med at indhente effektiviseringsgevinster, strategisk indsats for logistik og forsyning, indkøb af udstyr og inventar, flytterådgiver aftale, risikostyring, commissioning i byggerierne samt arbejdsmiljø og samarbejdsaftale med BAT kartellet.

I 2017 har projekterne også deltaget i temamøder og workshops om tværgående emner – blandt andet har der været afholdt workshop om forsikringsaftale i byggerierne og med bistand fra ekstern forsikringsmægler. Dette er efterfulgt af en møderække med de enkelte projekter om emnet. Ligeledes holdes møder i risikoforum, hvor risikoansvarlige i projekterne deltager. Aktuelt er workshop om ibrugtagning af nye byggerier under planlægning og forventes afholdt i december 2017.

I 2017 pågår et tværgående projekt om håndtering af arbejdsmiljø på regionens byggepladser. Projekterne inddrages i dette ved blandt andet spørgeskemaundersøgelse samt efterfølgende møderække med byggeprojekterne.

I sommeren 2017 indgik Region Hovedstaden samarbejdsaftale med BAT kartellet i forhold til at sikre overholdelse af de sociale klausuler. Aftalen betyder blandt andet at BAT kartellet har fri adgang til alle regionens byggepladser samt at Region Hovedstaden og BAT kartellet holder kvartalsvise møder, hvor også projektcheferne fra byggerierne deltager.

På nationalt niveau er der også en række tiltag, der understøtter videndeling mellem byggeprojekterne på tværs af regionerne. Der er bl.a. nedsat en styregruppe for godt sygehusbyggeri med Region Hovedstadens direktør som formand samt en kontaktgruppe for sygehusinvesteringer, der mødes jævnligt og udveksler erfaringer om byggeprojekterne. Endvidere holder kontaktgruppen 3-4 gange årligt møde med Sundheds- og Ældreministeriet, og ved behov mødes kontaktgruppen også med Rigsrevisionen. Én gang årligt afholder regionerne og Danske Regioner arrangementet Netværksdage, hvor ca. 250 personer fra regionerne mødes og udveksler viden og erfaringer fra byggeprojekterne. Det er både ansatte fra projekterne, hospitalerne samt fra kontrollingsfunktioner. I regi af Danske Regioner er nedsat en række netværksgrupper, hvor medarbejdere mødes og drøfter håndteringen af konkrete problemstillinger i relation til byggerierne – fx risikostyring og økonomistyring.

Det er aftalt i Økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, at der årligt udarbejdes en oversigt over de videndelingsinitiativer, der er igangsat

eller afsluttet, og hvor der redegøres for resultaterne af videndelingsaktiviteterne. Også for 2017 vil der blive udarbejdet en oversigt, der nærmere redegør for hovedparten af videndelingsaktiviteterne.